

**Posudek diplomové práce Lýdie Obermannové:
Augustinův spis „De doctrina christiana“ a Komenského „Zpráva a naučení o
kazatelství“: jejich srovnání a význam pro homiletickou hermeneutiku**

Po krátké a nepřilíživé odborné informaci o homiletické hermeneutice v kap. 1 se autorka věnuje rozboru obou spisů. Označení „rozbor“ je poněkud nadnesené; neboť i když diplomandka příležitostně sáhne k sekundární literatuře (Fitzgerald, Karfíková, R. Marcus, Grondin, Pokorný, Otto, Grötzing, Neval), jde v podstatě jen o podrobnou a výstižnou reprodukci obsahu obou děl. Zatímco u spisu Augustinova autorka uvažuje o souvislostech s jeho antickými předchůdci – teoretiky rétoriky, u Komenského se omezí jen na úvodní poznámku o bratrských homiletikách (homileticích) a v dalším výkladu již nesrovnává, v čem Komenský na své předchůdce navázal anebo kde nad ně pokročil. (Např. „řeznická“ metafora s. 43 si přímo říká o podobnou úvahu Blahoslavovu. Naopak Komenského pokyn začít zohledněním „situace“ – „skutků Božích přítomných“ 39 jde sice ve stopě bratrských homiletik, ale neomezují se jen na „pastorační“ situaci posluchačů. Atd.)

Reprodukci obou titulních spisů podala autorka korektně a s úplností, nevynechávajíc žádný z důležitých aspektů. V prvním případě pracuje také se značnou jazykovou kompetencí (latina).

Svému zadání však zůstala cosi dlužna ve dvou souvisejících ohledech: 1. Srovnání obou autorů pojala tak, že Komenský Augustina přímo necituje, ale svou humanistickou erudicí byl jistě obeznámen i s celou tradicí rétoriky, v níž Augustin má své místo. Vedle tohoto „historického“ srovnání by se ovšem nabízelo i srovnání – souznění nebo odlišnosti – věcných aspektů. Jde zejména o pozornost potencialitě biblického textu jako textu (u Komenského zdůrazněji: jeho vnitřní struktury a sémantice) pro kázání. – 2. S tím souvisí pochopitelně i homiletický význam obojího přístupu, přínos k homiletické hermeneutice. Komenského požadavek „kázat písemně“ – s rozvedenými důsledky – není zcela vzdálen Augustinovu přesvědčení, že kazatel získá „bohatství slov“ (ostatně Komenského „hojnost řeči“) z Písma samého. – Oponent očekává, že při obhajobě diplomandka svou práci v tomto smyslu „dokončí“. - Na rámec zadání by směřovala úvaha o tom, zda z Augustina vychází cesta, jež vyústila v dnešním bádání v moderní sémiotiku, z Komenského cesta, jež vyústila v rétorickou kritiku bible.

Po stránce formální nemá práce téměř nedostatků. Má všechny potřebné náležitosti. Seznam literatury mohl být lépe utříděn. Grafika a ortografie je téměř dokonalá, nebýt toho, že autorce dvakrát unikla chyba typu i/y (s. 29,30).

Diplomovou práci Lýdie Obermannové doporučuji k obhajobě.

16.1.2010

Prof. ThDr Pavel Filipi